

İPEK YÜREKLİ BİR ŞAİR

Ramazan KILIÇ

1931 yılında Afşin ilçesinin Tanır köyünde doğan Hayati Vasfi'nin annesi Zehra Hanım, babası ise emekli Yüzbaşı Hüseyin Dede efendidir. 1957 yılında muhtar olan Hayati Vasfi 1968 yılında, kasaba olan Tanır'a Belediye Başkanı seçildi. İl Genel Meclisi üyeliği ve 1980'li yıllarda da sendika yöneticiliği yaptı.

Hayati Vasfi şairliğin getirdiği hazır cevaplılığının yanı sıra aynı zamanda bir söz sarrafıydı. İçinde yaşadığı toplumun söz temsilcisi, yol göstereni, hedef belirleme vasfına sahip bir edibiydi. Duygularına ve sinirlerine son derece hâkim, ruhen de kaim bir insandı. Vasfi; kaba tavır yerine diliyle tokat atmasını bilir, verilmesi gereken dersi-sözü yalın bir kılıç gibi kullanan, beyni ve yüreği temiz, kan, kin, herhangi bir menfi ideoloji ile beyni kirlenmemiş; vatan, bayrak, din ve insanlık sevgisini aşan dar bir milliyetçilik anlayışından uzak, idealist bir Türk milliyetçisiydi.

Şair, soyadına uymayan, sosyal hayatında gani gönüllü ve cömert bir insandı. Çalışır-kazanır, bütün kazancını da bir günde eş ve dostlarıyla bitirebilirdi. Gelecek kaygısı ve zaman telakkisi yoktu. Benimde içinde bulunduğum bir sohbet halkasında, akranlarından bir kişi; "Vasfi efendi, gerek hükümet erkânından gerek iş çevresinden, gerekse de bürokrasiden birçok eşin dostun var. Senin yerinde başka biri olsaydı şimdiye kadar bu avantajını kullanır, çok zengin ve servet sahibi olurdu. Sen bu avantajını niçin kullanmadın" diye konuşunca, Şair; "Biz şairler cesur ve pervasız yaşayan insanlarız. Üç tane büyük korku bizde yoktur. Bunlardan birincisi sefalet, ikincisi hastalık, üçüncüsü ise ölüm korkusudur. Ben ölümden korkmuyorum ki hastalıktan korkayım. Hastalıktan korkmuyorum ki sefaletten korkayım ve sefaletten korkmuyorum ki güç ve iktidar sahipleri önünde boyun büküp, el pençe divan durayım" diyerek hayat felsefesini ortaya koyan gönül ehli bir insandı. O, ilhamını Hak'tan alan, yüzünü de halka dönerek yaşayan halk, hiçbir yere dayanmadan, kendi ayakları üstünde durabilen bir tavrın adamıydı. Bir bayram sabahı camiden çıktuktan sonra cadde de bayramlaşma adına teşebbüs ettiğim anda, "Bizim bayramlaşmamız yolda olmaz" diyerek hamlemi boşa çıkaracak kadar gelenek görenek ve adetlere bağlı sağlam bir yapının mensubuydu.

Hayati Vasfi Taşyürek'in edebi hayatının şekillenmesinde Şair-Asıl adı Durdu Mehmet Sağ olan şair, 1922 yılında Elbistan 'da doğdu. İlk ve ortaokulu bitirdikten sonra ailesinin geçimini sağlamak için ticarete başladı. Daha sonra sevdiği kızla evlenebilmek için liseyi bitirdi. Ardından Ankara Hukuk Fakültesine kaydını yaptırdı. Fakültede okurken amansız bir hastalığa yakalandı. Fakülteyi bitirip avukatlığa hazırlandığı günlerde 28 yaşındayken (1950) vefat etti.-Ferahi'nin büyük etkisi olmuştur. Şaire "Vasfi" mahlasını Ustası Ferahi vermiştir. Ferahi'nin gösterdiği yol-yordamı takip eden Hayati Vasfi, halk şiirine kendi sesini de katarak heceyi yeniden yorumlamıştır. Bu ses, hece şiiri adına yeni bir çığır açarak kendi dönemi ve dönem sonrası için bölge şairlerine yeni bir nefes olmuştur.

Şair, gençlik yıllarından olgunluğa geçerken kendi üslubunu bulmak üzere yoğun bir çalışma-araştırma-okuma dönemi yaşar. Bu gayretinin sonucunda ciddi bir donanıma sahip olur ve ilk eseri olan 'Kalbimdeki Arzu'yu yayımlar. Daha sonra 'Ashab-ı Kehf', 'Dile Gelen Anadolu' ve 'Ülkü Tomurcukları' yayımlar. Ölümünden sonra ise 'Barışa Hizmet' ve 'Nazar' isimli kitapları şiir severlere ulaştırılır.

Taşyürek, aşk, sevgi, hasret, memleket ve kahramanlık şiirleri yazdı, gür bir ses tonuna sahip, belagati yüksek olan şairimiz irticalen de atışmalar yapardı. O, soyadına inat, sevgi dolu, ipek gibi yumuşacık bir yüreğe sahipti.

"Gel artık bekletme hasretlik yeter

Bastığın mermerde karanfil biter

Hayati'ye hayat ölümden beter

Kolunda sen yoksan ela gözlü yar" derken sevgi ve hasreti yüreğinde harmanlar, kâh bahtına sitem eder, kâh şükür dualarında Hakk'a teslimiyetin gönül huzurunu hisseder ve hissettirirdi.

"Talihin yâr değilse eşin düztaban çıkar

Ceylan bakışım dersin gözünde çiban çıkar

Yokta tanımayanlar varda akraba çıkar

Ananı ağlatanın başında baban çıkar

Vasfi'ye ağam deme belki de çoban çıkar." satırlarında, bilge bir duruş sergileyerek Türk'ün kocası makamından seslenirdi. Kader karşısında yapılacak çok da bir şeyin olmadığını "sen övme işin övsün" deyimine kanat çalıp geçirdi.

Zaman olur dualarında Hakk'a teslimiyetin huzur ve huşusunu bulur;

"İrisinde ufağında

Şaşırma nefis dağında

Nemrut'un ateş bağında

İbrahim'e gül et beni.

*Çıkmazsa vuslat avına
Vasfî ne ile avuna
Nil nehrinde Firavun'a
Mezar olan sel et beni.” derdi.*

Memleket kaygısı ve sevdasının şairde çok yoğun yaşandığını biliyoruz.

*“Seninki bir sırma saçın
Ya bir fidan boyun derdi
Beni yakan için için
Kentin derdi köyün derdi”* mısrası bu yoğunluğu anlatır bize.

Zaman zamanda ecdat yadigârı yerlere çektiği hasreti iliklerine kadar yaşadığını görürüz. Bir Avrupa gezisi sırasında Budapeşte’de iner ve Tuna nehriyle dertleşmek ister:

*“Buluştuk Budapeşte’de
Tuna yandı ben ağladım.
Geçmişî yâd ede ede
Tuna yandı ben ağladım”* der.

“İstanbul’da Aradıklarım” şiiri ile de İstanbul’un şahsında memleketin genel ahvalini anlatır.

*“Bağrında al bayraksız gezenlerin kiri var
Sularında bölücü güçlerin zehiri var
Uyandırmıyor seni akan oluk oluk kan
Kendine dön kendine toparlanmadan yakan.*

*Silahsız hareketin çekecekken başını
Gene mi Anadolu’ m silecek gözyaşını
Öz benliğine dön ki devlet millet kurtulsun
Benim gözümde ancak o zaman İstanbulsun.”*

derken ise bir yerin kıymetini artıran esas unsurun insan olduğuna parmak basarak zihinlerimize, bizi biz yapan değerlere sahip çıkılmaması durumunda ne memleket bize ait, ne de biz o memlekete aidiz fikrini işlemeye çalışır.

Kısacası şairi bir cümleyle tarif edecek olursak; “O Mevlana’da coşan. Yunus’ta ummanlaşan bir sevdâ’nın adıdır.

*“Gurbetlerde kalan yolcu gel sevelim sevelim
Her sorunun cevabı bu bil sevelim sevelim.”*
“Ete kemiğe büründüm/ Yunus diye göründüm” diyerek kendini özetleyen Yunus Emre’yi yüzyıllar sonra en güzel şekilde anlatan Hayati Vasfî şairliğin zirvesine çıkmış, Konya’da yapılan Yunus Emre Şiir Yarışması’nda takdir ve taltif edilerek birincilik ödülüne layık görülmüştür.

*“Beşerin beynine sevgi mührünü
Vuran kimdir dedim Yunus dediler.
Hoşgörü harcıyla huzur şehrini
Kuran kimdir dedim Yunus dediler.”*

Müteşebbis bir kişiliğe de sahip olan şair, Afşin’e ilk matbaayı kuran ve “Efsus” adındaki ilk gazeteyi de çıkaran kişidir. Eserleri birçok ünlü sanatçı tarafından bestelenmiş olan şair, en ufak bir menfaat beklemezsizin eserlerini adeta hibe etmiştir.

Varlıklı bir ailenin çocuğu olmasına rağmen başta da ifade ettiğimiz özelliklerinden olsa gerek, özellikle hayatının son zamanlarını zorluklar içinde geçirmiştir. Biz o’nu “Lugatçemiz”le tanıdık, “Jetoncu Amca”yla Hakk’a uğurladık. 20 Nisan 1990 yılında Ankara’da vedalaştı dünyayla. Mezarı Tanır köyünde bulunmaktadır.

Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

HÜZÜNKÂR

Hızır İrfan ÖNDER

Her gece dalamam pembe rüyaya
Kalbimde hüznün var gözlerimde yaş
Dayanamaz oldum çirkef dünyaya
Kalbimde hüznün var gözlerimde yaş

Yüreğim yağmura hasret bir toprak
Umudum hazanda kurumuş yaprak
Anladım mutluluk benden çok irak
Kalbimde hüznün var gözlerimde yaş

Baharım güz olur, yazım karakış
Hayatın çilesi yüzümde nakış
Tüketiyor beni Tanrım bu akış
Kalbimde hüznün var gözlerimde yaş

Hayallerim, gerçeklerim hüzünkâr
Hiç olmadım bu dünyada bahtiyar
Genç olmadan birden oldum ihtiyar
Kalbimde hüznün var gözlerimde yaş

Zemheride pişer, yazın donarım
Her çocuğun gözyaşında yanarım
Sükûtü’yim acılarla kanarım
Kalbimde hüznün var gözlerimde yaş